

CONTRIBUȚII LA STUDIUL DIATOMEELOR
DIN UNELE APE DIN APROPIEREA ORAȘULUI DEJ

de D. PÁZMÁNY și A. RÓBERT

În lucrarea de față prezentăm asociațiile de diatomee găsite în anii 1965 și 1966 în unele bălți, piraie și mlaștini eutrofe din apropierea orașului Dej (Reg. Cluj). Colectarea materialului și descrierea biotopurilor aparține lui D. Pázmány, iar probele au fost prelucrate și diatomeele au fost determinate de către A. Róbert.

Probele 1. și 2. colectate în 22 sept. 1965 din apa unui șanț (canal de scurgere) lângă satul Cuzdrioara. Plancton dominat de *Dinobryon*. Vegetația de diatomee destul de bogată ca număr de indivizi, dar săracă în specii. Domină *Nitzschia linearis*. Apar frecvent și speciile *Navicula cuspidata* (incl. var. *ambigua* (Ehr.) Cl.), *N. rhynchocephala*, *Pinnularia microstauron*, *Nitzschia hungarica* și *Surirella ovata*.

Proba 3. colectată la aceeași dată în Valea Izvorului la Cuzdrioara; pîrîu puțin adînc, avînd cursul lent. Diatomeele provin din apa stoarsă dintr-o vată de *Spirogyra*. Vegetația de diatomee săracă în indivizi, dar destul de variată în ceea ce privește compoziția specifică. Domină *Epithemia zebra* var. *porcellus* și *Rhopalodia gibba* — amîndouă specii prin excelență bentonice — fiind frecvente și *Synedra ulna*, *Rhoicosphenia curvata*, *Navicula gracilis* și *Gomphonema longiceps*.

Probele 4. și 5. colectate în 23 sept. 1965 în satul Cireșoaia din apele unor gropi folosite la topitul cînepei, alimentate de izvoare; în locul zis „Mestecăniș“ („Nyires“). Vegetația de diatomee săracă dar variată. Dominante sînt *Synedra berlinensis*, *S. ulna*, *Navicula pygmaea*, *N. rhynchocephala*, *N. salinarum*, *Rhopalodia gibba*, *Rh. musculus*, *Nitzschia linearis* și *Cymatopleura solea*. Se remarcă în această probă prezența

unui număr relativ mare de specii halofile, fapt ce indică posibilitatea unor scurgeri de apă sărată în bazinele studiate.

Proba 6. recoltată la 17 martie 1966 în apa unui șanț de scurgere ce dă în Someș lângă satul Urișor. Materialul variat conține un număr destul de mare de specii, fără însă ca vreuna să devină dominantă. Mai frecvente sînt *Fragilaria capucina*, *F. intermedia*, *Synedra berolinensis*, *S. ulna*, *Navicula cuspidata*, *Pinularia nodosa*, *Stauroneis phoenicentron*, *Gomphonema angustatum*, *Hantzschia amphioxys*, *Nitzschia frustulum*, *Cymatopleura solea* și *Surirella angustata* — mai toate fiind specii comune.

Proba 7. provine din apa curgătoare a unui canal de scurgere lângă satul Urișor — colectată în 17 martie 1966. Materialul sărăcăcios, mai frecvent apar *Navicula cuspidata*, *Stauroneis anceps*, *Gomphonema angustata* (și var. *producta*), *Surirella angustata* și *S. ovata*.

Proba 8. recoltată la aceeași dată dintr-o cotitură a Someșului, cu apă lent curgătoare lângă satul Urișor. Materialul variat dominat mai mult de forme bentonice reofile: *Ceratoneis arcus*, *Synedra ulna*, *Cocconeis pediculus*, *Rhoicosphenia curvata*, *Navicula viridula*, *Cymbella tumida*, *Gomphonema angustata* var. *producta*, *Nitzschia linearis* și *N. sigmoidea*.

Probele 9. și 10. — plancton filtrat din șanțul de scurgere a unei mlaștini eutrofe (pH 6—7) lângă satul Coplean în 17 martie 1967. Planctonul conține Rotifere, Copepode, Ostrocode și fragmente de alge filamentoase. Materialul este bogat în diatomee, dar spectrul acestora apare puțin variat, dominat de forme pseudoplanctonice, epifite-bentonice, ca *Achnanthes lanceolata*, *Navicula cuspidata* (incl. var. *ambigua*), *Pinnularia microstauron* (incl. var. *brébissonii*), *Nitzschia stagnorum*, *N. vitrea* var. *salinarum* și *Surirella angustata*.

Probele 11. și 12. din apa mlaștinii eutrofe lângă satul Coplean (*Magnocaricetalia* cu *Carex gracilis* și *C. acutiformis*) la 17 martie 1966. Material foarte variat, predomină speciile *Anomooneis sphaerophora*, *Caloneis bacillum*, *C. silicula*, *Diploneis ovalis*, *Navicula pupula*, *Neidium iridis* (incl. f. *vernalis*), *Stauroneis phoenicentron*, *Amphora ovalis* (incl. var. *lybica*), *Nitzschia sigmoidea*, *N. tryblionella* și *Cymatopleura solea*. Genul *Pinnularia* este reprezentat de un număr relativ mai mare de specii *P. armenica*, *P. major*, *P. microstauron* și numeroase exemplare de *P. nodosa*.

Proba 13. colectat la 17 martie 1966 din aceeași mlaștină eutrofă, dintr-un ochi de apă cu bogate depozite de limonită, mărturie a unei intense activități de bacterii feruginoase. Diatomee apar numai sporadic, câteva exemplare de *Stauroneis phoenicentron* și de *Navicula oblonga*. Alte specii se pot întâlni doar absolut accidental.

Proba 14. colectat la 17 martie 1967 lângă satul Sălișca, din apa unui pîrîiaș ce coboară din colinele apropiate și se varsă în Someș. Material stors dintr-o vată de alge filamentoase. Vegetația de diatomee bogată și variată fără însă ca vreoa specie să devină dominantă. Printr-o frecvență relativă se distinge doar *Pinnularia nodosa*.

Proba 15. dintr-o porțiune lenitică a pîrîiașului sus amintit. Materialul nu prea bogat, dar destul de variat. Domină *Caloneis silicula*, *Gomphonema angustatum* var. *producta* și *Surirella ovata*, acompaniate de *Stauroneis anceps*, *Amphora ovalis*, *Hantzschia amphioxys*, *Cymatopleura solea* și *Surirella ovalis*. Asociația amintește de asociațiile de diatomee caracteristice izvoarelor.

În cele 15 probe prelucrate au fost identificate în total 117 unități sistematice. Lista completă a acestora împreună cu frecvența lor relativă este cuprinsă în tabelul 1.

Catedra de Botanică și Fiziologia plantelor

RÉSUMÉ

CONTRIBUTIONS A L'ÉTUDE DES DIATOMÉES DE QUELQUES EAUX DES ENVIRONS DE LA VILLE DE DEJ

On a étudié les Diatomées récoltées au cours des années 1965 et 1966 dans quelques étangs, ruisseaux et marais des environs de la ville de Dej. On identifié 117 unités systématiques et on a aussi désiné certaines associations.

Les espèces et variétés, leur répartition dans les différents biotopes ainsi que leur fréquence relative sont indiquée dans le tableau annexé.

Nr. probelor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Cl. Centricae</i>															
<i>Cyclotella meneghiniana</i> Kütz		+				+		+							
<i>Melosira varians</i> C.A. Ag.															
<i>Cl. Pennatae</i>															
Ord. <i>Araphinales</i>															
<i>Ceratoneis arcus</i> Kütz.						+		++							
— — var. <i>amphioxys</i> Rabh.								++							
<i>Diatoma hiemale</i> (Lyngbie) Heiberg								++							
<i>Diatoma vulgare</i> Bory								++							
<i>Fragilaria capucina</i> Dézm.								++							
<i>Fragilaria intermedia</i> Grun.								++							
<i>Meridion circulare</i> Agardh							+	+	+	+				+	
<i>Synedra berolinensis</i> Lemm.								++							
<i>Synedra ulna</i> (Nitzsch.) Ehr.		+++		++	++	++		+++	+						+
Ord. <i>Raphinales</i>															
Subord. <i>Monoraphidineae</i>															
<i>Achnanthes lanceolata</i> Bréb								+	+++	++		+		+	
— — var. <i>rostrata</i> Hust.								++						+	
<i>Cocconeis pediculus</i> Ehr.								+	+						
<i>Cocconeis placentula</i> Ehr.								++							
— — var. <i>euglypta</i> (Ehr.) Cl.								++							
<i>Rhoicosphenia curvata</i> (Kütz.) Grun.		++													
Subord. <i>Diraphidineae</i>															
Fam. <i>Naviculaceae</i>															
Subfam. <i>Naviculoideae</i>															
<i>Anomoeoneis sphaerophora</i> (Kütz.) Pfltz.						+		+			+++			+	+
<i>Caloneis amphisbaena</i> (Bory) Cl.			+					+			+++			+	+
<i>Caloneis bacillum</i> (Grun.) Mer.							+				++	+		+	++
<i>Caloneis silicula</i> (Ehr.) Cl.											++	+		+	++
— — var. <i>truncatula</i> Grun.	+														
<i>Diploneis puella</i> (Schum.) Cl.															
<i>Diploneis ovalis</i> (Hilse) Cl.											++	++			+
<i>Fustulia vulgaris</i> Thwait		+												+	
<i>Gyrosigma acuminatum</i> (Kütz.) Rabh.								+							
<i>Gyrosigma kützingii</i> (Grun.) Cl.								+							
<i>Gyrosigma sciproides</i> (Rabh.) Cl.															
var. <i>eximia</i> (Thwait.) Cl.															+

Reproduced with permission of the copyright owner. Further reproduction prohibited without permission.